

LAURENTIOS S. VROKINES

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΑΦΗΓΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΒΪΟΥ ΤΟΥ ΙΩΆΝΝΟΥ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΪΟΥ

Laurentios Vrokinēs
Σύντομος αφήγησις του βίου
του Ιωάννου Καποδιστρίου

*http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=34283208
Σύντομος αφήγησις του βίου του Ιωάννου Καποδιστρίου:*

Содержание

ΑΓΓΕΛΙΑ.	4
Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ	4
Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ	6
Κонец ознакомительного фрагмента.	19

Laurentios S. Vrokines

**Σύντομος αφήγησις του βίου
του Ιωάννου Καποδιστρίου**

ΑΓΓΕΛΙΑ.

**ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΑΦΗΓΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΒΙΟΥ
ΤΟΥ**

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

Προ πολλού αφιερωθείς αποκλειστικώς εις τας μελέτας της πατρίου ιστορίας και κυρίως εις τας βιογραφίας των διαπρεπών Κερκυραίων, συνέγραψα και την βιογραφίαν του διαπρεπούς ημών συμπολίτου Ιωάννου Καποδιστρίου. Εκ του ογκώδους τούτου πονήματος έκρινα δέον ν' απανθίσω μικράν αφήγησιν περί της πολιτείας του ανδρός, ίνα δημοσιεύσω αυτήν, υπό τον ανωτέρω τίτλον, κατά την τελετήν των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντος αυτού. Τούτο δε έπραξα όπως καταστήσω, ως εν μικρογραφία,

γνωστόν τον βίον του Κυβερνήτου εις τους πολλούς, τους στερουμένους τοιούτου αναγνώσματος.

Το περί ου ο λόγος πονημάτιον αποτελεσθησόμενον εκ τριών περίπου τυπογραφικών φύλλων θέλει τιμάται Λεπ. Πεντήκοντα.

Κέρκυρα τη 6 Οκτωβρίου 1886.

Α. Σ. ΒΡΟΚΙΝΗΣ.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ανήκει εις αρχαίαν Κερκυραϊκήν οικογένειαν αποκατασταθείσαν εις Κέρκυραν εις τα τέλη του 14ου αιώνας. Η οικογένειά του εγράφη μεταξύ των οικογενειών αι οποίαι είχαν δικαίωμα ψήφου εις τα πράγματα της πατρίδος κατά το 1477. Ο τρίπαππος του Ιωάννου Βιάρος κατά το έτος 1689 ένεκα εκδουλεύσεών του προς Κάρολον Εμμανουήλ Δούκα της Σαβόιας και επίτιλον Βασιλέα της Κύπρου, ετιμήθη παρ' αυτού με τον κληρονομικόν τίτλον του Κόμητος ον ύστερον ανεγνώρισαν εις τους απογόνους εκείνου οι Ενετοί και η Αγγλοϊόνιος Κυβέρνησις. Ο πατήρ του ωνομάζετο Αντώνιος Μαρίας· ήτο δε εις εκ των καλλιτέρων νομολόγων της πατρίδος του, και ένεκα της παιδείας του και του αγνού πατριωτισμού του υπηρετών την πατρίδα του ανυψώθη εις τα υψηλότερα αυτής αξιώματα. Η Τουρκική Αυτοκρατορική αυλή τον εγνώρισεν εκ του πλησίον και έλαβε παρά ταύτης πλείστας τιμάς. Ο δε αυτοκράτωρ Παύλος της Ρωσσίας τον ετίμησε διά του παρασήμου του Αγίου Ιωάννου της Ιερουσαλήμ. Ο Αντώνιος Μαρίας ούτος, νυμφευθείς την Αδαμαντίνην κόρην του Κόμητος Χριστοπούλου Γονέμη εγέννησεν αυτής 5 τέκνα, των οποίων ο δευτερότοκος ήτο ο Ιωάννης, ο είτα Κυβερνήτης της Ελλάδος, όστις, συμφώνως προς το βαπτιστικόν του, το

οποίον υπάρχει γεγραμμένον εις τα βιβλία της εκκλησίας Αντιβουνιωτίσεως, ότε εβαπτίσθη, τη 11 Φεβρουαρίου 1776, ήτο δώδεκα ημερών. Αφού ηυξήθη η ηλικία του εσπούδασε πρώτον εις τα κοινά σχολεία της πατρίδος του, άτινα διετήρουν ιδίως τινές Ιερείς κατά την εποχήν εκείνην. Δέκα δε και επτά ετών γενόμενος (τω 1794), μετέβη εις το Πανεπιστήμιον του Παταυίου της Ιταλίας, ίνα σπουδάση εκεί την Ιατρικήν. Κατά δε τα τέλη του έτους 1797 τελειώσας τας σπουδάς του επέστρεψεν εις την πατρίδα με το δίπλωμα της Ιατρικής, αφού προηγουμένως μεταβάς εις διαφόρους πόλεις της Ιταλίας, επεσκέφθη τα διάφορα Νοσοκομεία. Κατά το έτος 1797 η Κέρκυρα ήτον εις δεινάς μεταπολευτικάς περιπλοκάς, διότι οι Δημοκρατικοί Γάλλοι πολεμώντες την Ενετικήν Αριστοκρατίαν, έθηκαν τέρμα εις την ύπαρξιν αυτής, και κυριεύσαντες την Ενετίαν και τας κτήσεις αυτής, ήλθον κατά συνέπειαν εις τας έξι νήσους και εις την Κέρκυραν όπου πανταχού έγιναν αίτιοι πολλών κακών, θέλοντες διά του πυρός και του σιδήρου να υποτάξωσι και αναγκάσωσι πάντας, μάλιστα δε τους Αριστοκρατικούς, οίτινες επί Ενετοκρατίας είχαν προνόμια, να παραδεχθώσι τας αρχάς των. Τότε ανηρπάγησαν περιουσίαι, εφυλακίσθησαν αδίκως έντιμοι πολίται, κατεγυμνώθησαν ναοί και μοναστήρια, εφονεύθησαν αθώοι άνθρωποι και άλλα δεινά ηκολούθησαν, τα οποία διηγείται η πάτριος Ιστορία. Μετά των φυλακισθέντων εις τα κάτεργα, ήτο και ο πατήρ του Ιωάννου Καποδιστρίου επί

προφάσει, ότι με άλλους αντέπραπτε κρυφίως εις τους Γάλλους. Αφού παρήλθον δύο έτη από τον ερχομόν των Γάλλων (1799), συμμαχήσασαι αι δύο δυνάμεις Ρωσσία και Τουρκία επολέμησαν τους Γάλλους και εκδιώξασαι τούτους από τας έξι νήσους, έλαβον αυτάς εις την κυριαρχίαν των ως προστάται. Η δε Κέρκυρα, επειδή οι εις αυτήν Γάλλοι δεν υπεχώρησαν αλλ' επί τέσσαρας σχεδόν μήνας εναντιούντο, πολιορκηθείσα ηναγκάσθη τέλος, ένεκα ελλείψεως τροφών, να παραδοθή εις τους συμμάχους Ρωσσο-τούρκους. Αρχηγός των στρατιών των δύο συμμάχων δυνάμεων ήσαν, ο Ρώσσος Ναύαρχος Ουζακόφ και ο Τούρκος Ναύαρχος Κατήρ Μπέης, έκαστος των οποίων αξιών να εξουσιάση μόνος την Κέρκυρα, υπέθαλπε μεταξύ των κατοίκων αυτής τα σπέρματα πολιτικής διχονοίας ως προς τον τρόπον της κυβερνήσεως των νήσων. Από κοινού δε μετά των κατοίκων έθηκαν πολιτικήν ύπαρξιν εις τας νήσους ορίσασαι δημοκρατικήν κυβέρνησιν. Και οι μεν Τούρκοι, τηρήσαντες μόνον την επί ψιλώ ονόματι κυριαρχίαν¹ αμφότεροι δε την προστασίαν των επτά νήσων, επρόσεξαν εις άλλας επιχειρήσεις και αναχωρήσαντες εγκατέλειψαν ναι μεν ελευθέρας τας νήσους, αλλ' εις πλήρη διοικητικήν αναρχίαν και άνευ των μέσων προς συντήρησιν της ελευθερίας των. Κατά την εποχήν ταύτην ο Καποδίστριας ήρχισε να μετέρχεται με

¹ Με τον όρον να πληρώνη κατ' έτος η Επτάνησος εις την Τουρκίαν 75,000 γρόσια.

πολλήν επιτυχίαν την επιστήμην του. Μετ' ολίγον δε από τον ερχομόν του Κατήρ-Μπεη, διωρίσθη παρά τούτου Έφορος του Τουρκικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου επί μισθώ όστις προσελαμβάνετο εκ των εγχωρίων χρημάτων (1799).

Μετά τριετή παρέλευσιν πολιτικής αστασίας, η Ρωσσία ενδιαφερθείσα υπέρ του κλυδωνιζομένου μικρού τούτου σκάφους, απέστειλε πληρεξούσιον τον Ζακύνθιον Κόμητα Γ. Μοτζενίγου μετά Ρωσσικού στρατού, διά να οργανώση και φέρη εις τάξιν και ασφάλειαν αυτό.

Κατά τον Ιούλιον του 1801, στάσεως γενομένης εν Κεφαλληνία υπό των μη βουλομένων να παραδεχθώσι το δοθέν εις τας νήσου Βυζαντινόν σύνταγμα, ο Καποδίστριας εστάλη υπό του Μοτζενίγου μετά του Γραδενίγου Συγούρου καί τινων Ρώσσων στρατιωτών, όπως καταπαύση τας ανησυχίας. Αρκετά δε έδωκε τότε ο Καποδίστριας δείγματα δραστηριότητος και διοικητικής συνέσεως. Μετά παρέλευσιν δε ενός έτους πάλιν εστάλη εις Κεφαλληνίαν μετ' εγχωρίου Στρατού διοικουμένου υπό του Ταγματάρχου Νικολάου Πιέρη² προς κατάπαυσιν νέων ταραχών. Τότε έδωκε περισσότερα πολιτικής δεξιότητος και μάλιστα αμεροληψίας δείγματα, αποστείλας αλυσόδετον εις Κέρκυραν και συγγενή του τινά μακρινόν, μετ' άλλων πρωταιτίων της ταραχής, ύποπτον του ότι απέδωκε την ελευθερίαν εις τινα των ταραχοποιών,

² Ούτος βραδύτερα υπηρέτησεν εις την Ελλάδα· υπήρξε δε και αρχηγός ενός μέρους του κατά την εν Ναυπάκτω εκστρατείαν στρατού.

ούτινος η φυλακή είχε εμπιστευθή εις αυτόν. Έκτοτε ο Καποδίστριας είχε συνειθίσει να θέτη εις κίνδυνον την ιδίαν ζωήν υπέρ της λειτουργίας των νόμων και της τιμής του Κράτους. Και εν μέσω τοιούτων φροντίδων, ο τότε νεαρός Καποδίστριας περισσότερο παντός άλλου διακρινόμενος διά τας ευεργετικάς του υπέρ της πατρίδος και του Γένους διαθέσεις, ανεδεικνύετο υποκινητής και πρωτουργός παντός ωφελίμου πράγματος εις το Κράτος, ιδίως δε προς προαγωγήν των γραμμάτων και επιστημών, διότι τον φωτισμόν του Ελληνικού λαού προετίμα παντός άλλου, όπως «πρώτον μορφωθούν Έλληνες και ύστερον ιδρυθή Ελλάς». Κατά τον Μάιον μήνα του 1802 συνενωθείς μετά 10 ή 12 συνομιλήκων φίλων του, οι οποίοι βραδύτερον διεκρίθησαν διά την παιδείαν των, παρεκίνησε τούτους να συστήσωσι, και συνέστησαν, ιδιωτικόν φιλολογικόν συνεταιρισμόν υπό το όνομα «Εταιρίας των φίλων», ένθα εμελέτων και διεσκέπτοντο περί πολλών και ωφελίμων εις την πατρίδα πραγμάτων, μάλιστα δε περί του τρόπου της επιδόσεως και προαγωγής των Γραμμάτων. Εκ του Συνεταιρισμού τούτου προήλθεν ο μετ' ολίγον χρόνον συστηθείς και περιώνυμος καταστάς εις τα πάτρια ιστορικά χρονικά Εθνικός Ιατρικός Σύλλογος, ούτινος η σύστασις αποδίδεται εις τον Καποδίστριαν όστις εξελέχθη αμέσως και Γραμματεύς του Συλλόγου.

Εις τον Σύλλογον δε τούτον ανέγνωσε διάφορα επιστημονικά μελετήματα άτινα είχε γράψει ιταλιστί.

Σπουδαιότερα δε πάντων τούτων εκρίθησαν υπό των αρμοδίων το «Περί της αρχής των ατομικών διαφορών του οργανισμού», αναγνωσθέν τον Μάιον του 1803, και το «Επί τη περιπτώσει του τοκετού Ισραηλίτιδος γεννησάσης ομού 5 επταμηνιαία τέκνα», όπερ ανεγνώσθη κατά το έτος 1806.

Αφ' ού τέλος πάντων συνέστη Κυβέρνησις, ο Ι. Καποδίστριας αν και ήτον Ιατρός του Ορφανοτροφείου, εξελέχθη (1802) υπό του Μοτζενίγου Γενικός Γραμματεύς της Επικρατείας, σπουδαιότατον υπουργήμα και μάλιστα εις αυτάς εκείνας τας ανωμάλους περιστάσεις της νέας διοργανώσεως του Κράτους. Ο Καποδίστριας νέος τότε, δραστηριότατος και ευφυέστατος, υπέρ πάντα άλλον των τότε επισήμων πολιτών της Επτανήσου διακρινόμενος, μετά δυσκολίας δεχθείς το προσφερθέν εις αυτόν υπουργήμα, μόνον προς τον σκοπόν του να ωφελήση την πατρίδα, έδωκε μορφήν και ψυχήν εις την κυβέρνησιν κανονίσας πάντα εις τρόπον ώστε, από της στιγμής εκείνης ήρχισεν αύτη να λειτουργή θαυμασίως, προετοιμάζουσα τα προς σύγκλησιν Συντακτικής Συνελεύσεως μελλούσης νέον να καταρτίση Πολίτευμα (1803) εις αντικατάστασιν του Βυζαντινού. Τότε εσχέδιασε και το νέον τούτο Πολίτευμα, όπερ εντελέστερον του προηγουμένου, προέβλεπε περί της συστάσεως και διαρκούς συντηρήσεως Δημοσίας Ελληνικής σχολής, αν και εις την μέριμναν του Καποδιστρίου εχρεωστείτο ο ψηφισθείς από της εποχής της εν Κωνσταντινουπόλει συνθήκης της 21 Μαρτίου 1800 αξιομνημόνευτος νόμος

περί ενισχύσεως της σπουδής της Ελληνικής γλώσσης, όστις κατήργει τας μονάς, και τα εισοδήματα αυτών ώριζε προς συντήρησιν σχολείων. Τον αληθή φωτισμόν του λαού εθεώρει ο Καποδίστριας ως το πρώτιστον στοιχείον προς ευημερίαν κράτους τινός. Από δε της ειρημένης εποχής διέκρινε τις εις πάντα τα έργα του Καποδιστρίου, τον μέγαν και ιερόν σκοπόν της ελευθερίας της όλης Ελλάδος.

Αλλά αι υπό του νέου τούτου συντάγματος καθιερωθείσαι αρχαί, δυσαρεστήσασαι σφόδρα τους ολιγαρχικούς, εγένοντο αίτιοι νέων πολιτικών σκευωριών, αίτινες προεκάλεσαν την νέαν διαρρύθμισιν του Συντάγματος γενομένην το έτος 1806. Επί τοςούτον ελυπήθη ο Καποδίστριας διά τούτο, ώστε αφού ακουσίως ένεκα της θέσεως του καθυπέβαλεν εκ μέρους της Γερουσίας το μεταρρυθμισμένον σύνταγμα προς το Νομοθετικόν σώμα, παρήτησε όχι μόνον την θέσιν του Αρχιγραμματέως, αλλά και την Εφορείαν των Δημοσίων Σχολείων, αντικαταστάτην κατάλληλον υποδείξας (Μάρτ. 1807) εις την τελευταίαν ταύτην, τον φιλοεθνή και αγχίνουν Εμμανουήλ Θεοτόκην.

Πλην ο της εφαρμογής του νέου τούτου Συντάγματος χρόνος εξέλιπε, διότι νικηθείς εν Φρειδλάνδη ο Αλέξανδρος, εξήτησε την μετά του Ναπολέοντος ειρήνην ήτις και συνωμολογήθη εν Τιλσίτζ με συνθήκην, (7 Ιουλίου 1807) δυνάμει της οποίας, παραχωρηθεισών των νήσων εις την Γαλλίαν, κατέλαβον αυτάς τα της Γαλλίας στρατεύματα κατά τον Αύγουστον του έτους 1807. Εν τω μεταξύ τούτω

ιδιωτεύων ο Καποδίστριας εξηκολούθει να μετέρχεται την Ιατρικήν τραπείδ και εις άλλας επιστημονικάς μελέτας. Ολίγω δε χρόνω προ της αναχωρήσεως των Γάλλων εξ Επτανήσου, υπεκινείτο, τη συμπράξει της Ρωσσίας, εις Κέρκυραν, ήτις ήτο τότε κέντρον των εν Ελλάδι Ρωσσιικών ενεργειών, επαναστατικόν κίνημα κατά των μεσημβρινών τόπων της Τουρκίας, εις το οποίον δεν ήτον αμέτοχος ο Καποδίστριας. Ούτος εις τους μετά τας ηρωικάς εις Ζάλογγον και Σέλτσον μάχας (Απριλ. 1804) εναπομείναντας και εις Κέρκυραν πανοικεί καταφυγόντας ανδρείους οπλαρχηγούς Σουλλιώτας, τας εαυτού αγκάλας ανοίξας και πάσαν συνδρομήν παράσχων, από του 1804 είχε οργανώσει εις ίδια Ελληνικά σώματα, εις την υπηρεσίαν της Ρωσσίας, ήτις τη ενεργεία του Καποδιστρίου προσέλαβεν άπαντας και εμισθοδοτεί αυτούς. Ούτοι δε τότε ωρκίσθησαν συμμετοχήν εις το κίνημα. Κατά τον Μάιον του 1807 ο των Ιωαννίνων σατράπης Αλή-Πασάς, ωφελούμενος εκ του μεταξύ Ρώσων και του Σουλτάνου πολέμου, προς εκδίκησιν τούτου στρατεύσας εις Μπερατιάν με 5,000 πεζούς και 6,000 ιππείς, σκοπόν είχε να επιπέση και κατά της απροστατεύτου Αγίας Μαύρας. Τότε ο εν Κερκύρα Ρώσσος πληρεξούσιος Κο. Μοτζενίγος λαβών ανάγκην του Καποδιστρίου, εναπέθηκεν εις αυτόν στρατιωτικήν μάλλον ή πολιτικήν εντολήν και τούτον έστειλεν εις Αγίαν Μαύραν προς άμυναν αυτής επί κεφαλής των τε οπλαρχηγών και άλλου Ρωσσικού στρατού. Τον περαιτέρω

κατά της Αγίας Μαύρας πόλεμον και τα κατακτητικά σχέδια του Αλή Πασά ο Καποδίστριας μετά ένδοξον νίκηνη εματαίωσε. Ψυχή δε και κέντρον τότε γενόμενος των ηρώων τούτων ο Καποδίστριας, ως λέγει ο εθνικός ποιητής Βαλαωρίτης, κατόπιν εἰς τι συμπόσιον υπό την σκιάν των δένδρων, προέπινεν υπέρ της ανεγέρσεως ἀπάσης της Ἑλληνικῆς φυλῆς δους τοῦ 1821 το σύνθημα, οἱ δε ἥρωες ἐνώπιον τοῦ συμπαρακαθεζομένου εἰς το συμπόσιον Ἐπισκόπου Ἄρτης Ἰγνατίου τοῦ Σκαλιόρα ορκισθέντες ἀνέλαβον τὴν ἐκτέλεσιν. «Ἡ οἰκία τοῦ», λέγει ὁ Φιλήμων εἰς τὸ «Ἱστορικόν» τοῦ «Δοκίμιον περὶ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας», «ἦτο τὸ πανδοχεῖον ὄλων τῶν εθελοντῶν καὶ προσφύγων πολεμιστῶν τῆς Ρούμελης καὶ τῆς Πελοποννήσου, με τοὺς ὁποίους συνέδεσε σχέσεις στενοτάτας καὶ ωφελιμωτάτας διὰ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος».

Ἐὶς τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν – λέγει ὁ Ἐθνικός Ποιητής – συναισθανθῆ τὴν ἀνάγκην νὰ συμπληρώσῃ πάντα τὰ κενὰ τῆς ἡμετέρας Ἐθνικῆς Ἱστορίας, τότε θέλει ἀναντιρρήτως ἀποδειχθῆ ἐκ τῆς δημοσιεύσεως ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι π ρ ὅ λ ο γ ο ς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἶναι τὰ περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος γενόμενα ἐν Ἠπείρῳ, καὶ ὅτι πρὸς τὸν κοινόν καὶ μέγαν σκοπόν σου σμικρόν συνέτεινε καὶ ἡ εἰς Λευκάδα ἀποστολὴ τοῦ αἰμινήστου Κυβερνήτου, ἐλθόντος εἰς ἐπαφὴν πρὸς τοὺς μάλιστα ἐμπειροπολέμους Ἕλληνας καὶ ἐνισχύσαντος τὴν καρδίαν αὐτῶν εἰς ἐπιδίωξιν τῆς

μεγάλης και Ιεράς ιδέας». Επανελθών ο Καποδίστριας εις Κέρκυραν και ταύτην ευρών κατεχομένην υπό των Γαλλικών στρατιών αρχηγουμένων υπό του στρατηγού Βερτιέ, ουδέν μέρος έλαβεν εις τα πολιτικά, μ' όλον ότι εκ μέρους του Βερτιέ τω προσεφέρθη η εν τη υπηρεσία της Γαλλίας υψηλή θέσις Παρέδρου εν τω Συμβουλίω της Επικρατείας. Έλαβε δε μέρος ενεργότατον εις την κατά τα μέσα του 1808 θεμελιωθείσαν Ιόνιον Ακαδημίαν, τη πρωτοβουλία των τότε λογίων Κερκυραίων, συμπράξει δε μερικών αξιωματικών του Γαλλικού επιτελείου. Μετά παρέλευσιν ενός έτους ιδιωτικού βίου, ο Καποδίστριας κατά τα τέλη του 1808 ανεχώρησεν εις Πετρούπολιν προσκληθείς εν ονόματι του Αυτοκράτορος παρά του τότε Αρχικαγκελαρίου του Κόμητος Ρωμαντζώφ. Φθάσας εκεί τον Ιανουάριον 1809 έτυχε φιλοφρονεστάτης υποδοχής υπό του Ρωμαντζώφ, και μετ' ού πολύ εγένετο παρά του Αυτοκράτορος, εις ανταμοιβήν των εν Κερκύρα προτέρων υπηρεσιών του, Σύμβουλος της Επικρατείας. Δύο έτη διατρίψας εκεί ο Καποδίστριας διήρχετο τας ώρας αργίας ενασχολούμενος εις πολιτικάς μελέτας εν ταις Βιβλιοθήκαις της μητρός του Αυτοκράτορος και του Αρχικαγκελαρίου. Μη ευχαριστουμένου δε του Καποδιστρίου να διαμείνη επί πλέον εις Πετρούπολιν διά το δυσκραές του κλίματος και ζητήσαντος παρά του Αυτοκράτορος την χάριν ίνα εξ άλλου μέρους υπηρετή αυτόν, τω επροτάθη η πρεσβευτικού Συμβούλου εν τη Ρωσική Αμερική θέσις,

ην θα εδέχετο ευαρέστως εάν δεν εμπόδιζεν αυτόν η από της πατρίδος απόστασις. Και το 1811, επειδή δεν υπήρχεν άλλη διαθέσιμος θέσις, διωρίσθη υπεράριθμος εις την εν Βιέννη Ρωσικήν πρεσβείαν. Φθάσας ο Καποδίστριας εις Βιέννην, έλαβε παρά του εκεί Ρώσου πρέσβεως Κόμητος Στάκελβεργ ψυχροτάτην δεξίωσιν. Η Βιέννη ήτο τότε κέντρον των κατά του Ναπολέοντος αντιπαθειών. Ανάγκην βραδύτερον λαβών ο Στάκελβεργ της συνδρομής του Καποδιστρίου ενεπιστεύθη αυτό σπουδαίαν εργασίαν ως εκ της επιδεξίου αποπερατώσεως της οποίας, ο Στάκελβεργ εκτιμήσας την πολιτικήν και διπλωματικήν δεξιότητα του Καποδιστρίου, ήρξατο να τιμά αυτόν υπερβολικά. Περί τα μέσα του 1821, ο Ναύαρχος Σχιτσακάρωφ στρατάρχης των των εις τον Δούναβιν Ρωσικών στρατευμάτων, εξουσιοδοτημένος υπό του Αυτοκράτορος να καταπέιση προς διευκόλυνσιν των εν Πετρούπολει σχεδιασθέντων, την Τουρκίαν να στρέψη τα όπλα της από κοινού μετά των συμμάχων δυνάμεων κατά του Ναπολέοντος, και εννοήσας ότι ανάγκην είχε προς τούτο νου επιδεξίου και ενθυμηθείς του Καποδιστρίου, εξήτησε τούτον παρά του Αυτοκράτορος ως βοηθόν. Πράγματι δε ο Αυτοκράτωρ γνωρίσας τον έξοχον νουν του Καποδιστρίου επροβίβασε και έστειλεν αυτόν Διευθυντήν της εις Βουκουρέστιον Διπλωματικής Γραμματείας. Εκεί δε περατώσας το εμπιστευθέν αυτό έργον μετ' επιτυχίας, διά το οποίον ήλθε μάλιστα εις σχέσεις μετά πάντων των Ευρωπαϊκών Ανακτοβουλιών,

εκρίθη άξιος ευγνωμοσύνης και ιδίως διά το φιλόανθρωπον ενδιαφέρον του υπέρ βελτιώσεως της τύχης του Σερβικού λαού προ του υπό των Τούρκων αφανισμού του, και ετιμήθη υπό του Αυτοκράτορος διά του Μεγαλοσταύρου της Άγιας Άννης. Μάρτυς δε αυτόπτης των κατά το 1813 έτος εις Λίτζεν, Βάουζεν, Δρέσδην και Κούλμην μαχών και της αξιομνημονεύτου καταστροφής της Λειψίας ο Καποδίστριας, συνυπηρέτησε και μετά του Βάρχλαϋ δε Τολύ, διαδεχθέντος εις την αρχηγίαν τον Τχιτσαρόφ, υπέρ του δικαίου της ανεξαρτησίας των λαών. Μετά την εν Λειψία μάχην οι νικηταί περί τον Νοέμβριον του 1813 ηνάγκασαν την Γαλλίαν να χωρίση τα συμφέροντά της από τα του Ναπολέοντος. Επίσης αναγκαία ήσαν τότε η άρσις των εις διαφόρους Ελβετικάς χώρας εσωτερικών διχονοιών, και η μετά την μεταξύ των συνδιαλλαγών διαρρύθμισις των ορίων αυτών, ο των ομοσπόνδων τούτων λαών αποχωρισμός από των Γάλλων και η προσέλκυσις αυτών εις την ισχυράν Ευρωπαϊκήν συμμαχίαν. Ταύτα πάντα τα ζητήματα, άτινα μεγάλας διήγειρον τότε συζητήσεις μεταξύ των συμμάχων, ο Κζάρος εναπέθηκεν εις τον Καποδίστριαν τον οποίον έπεμψεν εις Ζυρίχην της Ελβετίας. Θαυμασίως δε τότε επιτυχών τους σκοπούς του Αυτοκράτορος έλαβε καιρόν να επισκεφθή και το εις Χοφβίλην (πλησίον της Βέρνης) περιώνυμον του Φίλλεμπεργ Κατάστημα πρακτικής, Γεωργίας και Ηθικής, Θρησκευτικής και Επιστημονικής παιδεύσεως. Τούτο παρά

τας προσδοκίας του ο Καποδίστριας εύρεν ελλιπέστατον και κατά συνέπειαν ολίγον ωφέλιμον, ενώ εις όλην την Ευρώπην εθεωρείτο μοναδικόν. Όπως δε συντελέση εις την κατάλληλον ρύθμισιν αυτού, ωμίλησε περί τούτου εις τον Αυτοκράτορα, όστις εξήτησε παρά του Καποδιστρίου έγγραφον περί του εν λόγω καθιδρύματος έκθεσιν, ήτις παρά τούτου εγράφη³

³ Η περί ης ο λόγος έκθεσις ετυπώθη τω 1815 υπό τον εξής τίτλον. Rapport présenté á sa Majesté l' Empereur Alexandre par S. E. M.r le Comte de Capodistria sur les Etablissements de M.r de Fellenberg á Hofwill en Octobre 1814. A. Paris chez I J. Paschoud libraire Rue Mazarine N.o 22.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.